چکیدہ

در ایـن مقاله بـه بررسـی پژوهشهای انجـام شـده در ارتباط با فعاليت رزمى در كودكان و نوجوانان دانش آموز و عملكرد آنها اشاره می گردد. محقق (هوارد تاراس') با بررسی مطالعات منتشر شده بر روی ایسن موضوع، طبق جدول، خلاصهای از تحقیق و تجزیه و تحلیل آنها را گردآوری و نتیجه گیری کرده است. تحقیقات نشان میدهد که ر گرچـه در کوتاهمدت برخی از پیشـرفتهای جسـمانی بر / فعالیتهایی مانند دقت و تمرکز اثر داشته، ولی در درازمدت، بدون توجه به سایر عوامل، بهبود در پیشرفت تحصیلی حاصل نخواهد شد. درک عمیق رابطهٔ بین فعالیتبدنی كودكان با عملكرد تحصيلي آنها نياز ربه مطالعات بیشتری دارد. نگرانی از وضعيت سلامت دانش آموزان، میطلبد که در سطح ملی کمیتهای 🕇 و تلخيص:مهناز ت مرکب از متخصصان سلامت با حضور نمایندگان بخشهای دولتی و سـازمانهای غيردولتي، بەويــژە آموزشوپرورش، برای برنامەريزى اين قشــر در حال رشد و تکامل، ایجاد گردد.

امروزه، مهم تریـن چالـش مهم تریـن چالـش در ایـن قضیـه، عدم هماهنگـی برنامهها بهمنظور توسـعهٔ سلامت در بهمنظور توسـعهٔ سلامت در وضعیت موجود در ارتباط با سلامت وضعیت موجود در ارتباط با سلامت تحقیقات معتبر، اطلاعات ضروری کسب شود و و عملکرد تحصیلی در مدارس، بهوسیله پایهای برای طراحی پروژههای دانش محور بهمنظور رفع شـکافهای موجود در مدارس قرار گیرد. هدف این مقاله، جستوجو در تحقیقات انجام شده، بهمنظور کشـف رابطهٔ بین سـلامت دانش آمـوزان و فعالیت بدنی آنهـا و ارزیابی جایـگاه این رابطه در برنامههای درسـی و مدرسه می باشد.

كليدواژهها: فعاليت بدني، عملكرد تحصيلي، دانش آموزان

فعالیتبدنی در برنامه های آموز شی و در سی

متأسفانه تعداد کمی از معلمان، مدیران، و اولیای دانش آموزان عقیده دارند که فعالیتبدنی، در عملکرد تحصیلی کودکان، مؤثر است. آنچه مشخص است، فعالیتبدنی به بهبود گردش خون و افزایش جریان خون به مغز منجر میشود. ورزش سطح نور اپی نفرین را افزایش میدهد و اندورفینها استرس را کاهش میدهند. در نتیجه بهبود خلقوخو، ایجاد یک اثر آرامبخش و رضایتبخش پس از ورزش، بهعنوان اولین نتیجهٔ فعالیتبدنی شاخته میشود.

برنامههای فعالیتهای بدنی در مدارس، اهداف اجتماعی را نیز دربردارد و از نظر علمی می تواند منجر به نتایج موفقی در یادگیری های اجتماعی دانش آموزان گردد. کودکان، همکاری، مشارکت و رعایت قوانین را در فعالیتهای ورزشی گروهی یاد می گیرند. همچنین با کشف و امتحان استعدادها و توانایی های جسمی خود، فعالیت های فردی و اجتماعی خویش را در سطح مدرسه و جامعه ارتقا می دهند. نوجوانانی که در ورزش فعال هستند، احتمال کمتری دارد که به خودکشی و یا سایر رفتارهای پر خطر دست بزند.

با وجـود توصیههای متخصصان حرفهای انجمنهای ورزشـی و آموزشـی، ساعت اسـتاندارد برنامـهٔ تربیتبدنـی روزانـه در مـدارس ابتدایی و دانشآموزان دبیرسـتانی دقیقاً اعمال نمیشـود اسـت. انجمنهای تربیتبدنـی مطابق

استانداردها توصیه می کنند که تربیتبدنی در برنامههای درسی دانش آموزان باید به نحوی لحاظ گردد که دانش آموز با کسب دانش و مهارت لازم، سال به سال متناسب با رشد و تکامل خود، براساس شاخصههای یک فرد سالم تربیت شود. توجه به این نکته بسیار مهم است که آموزش

تربیتبدنی برای تمام دانش آموزان مورد نیاز است و لازم است فعالیت تربیتبدنی روزانه کودکان و نوجوانان، چه در مدارس دولتی و چه غیردولتی، افزایش یابد.

انتخاب مقالات در حيطه تربيت بدنى

برای این پژوهش مقالاتی با شـرایط زیر برای بررسـی انتخاب شد.

۱. جامعهٔ مورد مطالعه در مدرسـه کودکان و نوجوانان
۵ تا ۱۸ سال باشند.

۲. مقالهٔ منتشر شده مربوط به سالهای بعد از ۱۹۸۴ (۲۰ مال اخیر) باشد.

۳. پژوهش شامل حداقل یکی از نتایج زیر باشد: حضور در مدرسـه، پیشـرفت تحصیلی، اندازهگیری یکی از عوامل تواناییهای شناختی (مانند هوش عمومی، حافظه و...)

بررسی ادبیات

برای این منظور ۱۴ مقالهٔ منتشر شده از سال ۱۹۸۴ به بعد مورد بررسی قرار گرفت. در این بررسی یافتن ارتباط بین تربیتبدنی در کودکان و عملکرد تحصیلی آنها، بیشتر مدنظر بود (جدول ۱). بیشتر مقالات، توصیفی و در قالب مطالعات گذشتهنگر بودند و مقایسهٔ سطح فعالیتبدنی دانش آموزان و ارتباط آن با موفقیت تحصیلی را گزارش نموده بودند.

برخی از مطالعات هم به تأثیرپذیری برنامههای تربیتبدنی، انواع خاص ورزش و سایر فعالیتهای فوق برنامه پرداخته بودند. اکثر مطالعات نشان میداد که رابطهٔ بین سطح فعالیت و عملکرد تحصیلی بهتر، قابل توجه است. در بین این تحصیلی بهتر، قابل توجه است. در بین این مطالعات، پنج مقالهٔ آیندهنگر و تجربی با ند شیوههای بهکارگیری گروههای کنترل و ردر شاهد و مداخله همراه بود.

برنامههایفعالیتهایبدنی در مدارس، اهداف اجتماعی را نیز دربردارد و از نظر علمی می تواند منجر به نتایج موفقی در یادگیریهای اجتماعی دانش آموزان گردد

دوره جهار مدم /شمارهٔ ۴/ تابستان ۱۳۹۳

نتايج مرتبط با عملكرد تحصيلى	شرح طرح تحقيق	عنوان و منبع	
نتایج نشان داد که در گروه آزمون فقط در کلاس چهارمیهایی که فعالیت بدنی داشتند، رابطه معناداری بهصورت بهبود عملکرد در تمرکز دیده میشد، اما در سایر پایهها و همچنین گروه شاهد که فعالیت بدنی نداشتند و در پیادهروی هم شرکت نکرده بودند، اختلاف معناداری مشاهده نشد.	۵۴ دانش آموز (از کلاس دوم تا چهارم ابتدایی) به دو گروه تقسیم شدند. یک گروه هیچ فعالیتبدنی نداشتند و گروه دیگر فعالیتبدنی بهمدت ۱۵ دقیقه شامل؛ حرکات کششی و پیادمروی هوازی داشتند. سپس از همه کودکان، آزمون تمرکز وودکاک-جانسون۳ بهعمل آمد.	کاترینو و پلاک۲ – ۱۹۹۹ (ایالات متحده) عنوان: اثربخشی دو نوع فعالیت تربیتبدنی بر عملکرد دانشآموزان پایهٔ دوم، سوم و چهارم ابتدایی	
بین عملکرد تحصیلی در دروس یاد شده و زمانهای اختصاص داده شده به فعالیتبدنی (دقیقه و تواتر) رابطه معنادار نبود.	۲۳۲ دانش آموز از یک مدرسه خصوصی (در پایه ۸ تا ۱۱ و در سنین ۱۲–۱۶ سال) بهصورت تصادفی انتخاب شده و از آنها در مورد برنامههای ورزشیشان، مبتنی بر زمانهای صرف شده در ورزش، سؤالاتی پرسیده شد. همچنین عملکرد تحصیلی آنها نیز با استفاده از تازهترین نمرات اخذ شده در زبان انگلیسی، ریاضی و علوم مورد بررسی قرار گرفت.	دالی و ریان۴ – ۲۰۰۰ (بریتانیا) عنوان: بررسی عملکرد تحصیلی و مشارکت در فعالیتبدنی نوجوانان دورهٔ متوسطه	
ارتباط ضعیف اما مثبت، بین توانایی علمی در ریاضی و زبان انگلیسی با عملکرد ورزش وجود داشت.	دانش ورزشی و موفقیت در دروس زبان های انگلیسی و ریاضی در امتحانات نهایی در بین۵۱۷ دانش آموز ۱۶ ساله از ۱۷ مدرسهٔ مختلف بررسی شد. همهٔ دانش آموزان واحد تربیتبدنی را هم انتخاب کرده بودند و مبنای ارزیابی آنها، نمرات معلم در درس تربیتبدنی قرار گرفت.	دکستر۵ – ۱۹۹۹ (بریتانیا) عنوان: ارتباط بین دانش ورزشی، عملکرد ورزشی و توانایی تحصیلی دانش آموزان متوسطه	
نوجوانان در گروه بالای میانگین ورزشی بهطور قابل توجهی ساعات بیشتری در هر هفته را درگیر ورزش و تمرینات بدنی بودند و اکثراً از گروههای بالای عملکردی بودند.	۸۹ دانش آموز سال آخر مدرسه، به پرسش نامهای مشتمل بر عادات تمرین ورزشی، عملکرد تحصیلی و برخی سؤالات پاسخ دادند. میانه مربوط به زمان نسبی فعالیت این دانش آموزان در ورزش بهدست آمد. سپس جمعیت به دو گروه (بالا- پایین) طبقهبندی شدند. همچنین براساس عملکردی در چهار گروه با مقیاس (از (A,B,C,D) طبقهبندی شدند.	فیلد، دیگو، سادرز۶ – ۲۰۰۱ (ایالات متحده) عنوان: ارتباط ورزش با تحصیلات در دانش آموزان دبیرستانی	
برنامههای ورزشی، طبق اطلاعات آماری بهدست آمده با عملکرد تحصیلی آنها معنادار نبود.	پرسش نامهای از ۸۳۸ دانش آموز دبیرستانی که در کلاس بدن سازی شرکت داشتند شامل سؤالاتی مثل اطلاعات عمومی، عملکرد تحصیلی، برنامههای ورزشی، اوقات فراغت، استفاده از مواد مخدر و سایر پرسش ها انجام شد.	فیشر، جوزاک زاک، فریدمن۷ – ۱۹۹۶ (ایالات متحده) عنوان: بررسی میزان همبستگی مشار کت ورزشی دانش آموزان دبیرستانی با تحصیلات و وضعیت روانی آنها	
۵۸ درصد دانش آموزانی که هم در ورزش و هم در فعالیتهای فوق,برنامه فعال بودند، بیش از سه ساعت در هفته وقت برای تکلیف منزل میگذاشتند. ۵۲ درصد در فوق برنامه، ۳۸ درصد فقط در ورزش و ۳۰ درصد در هیچ برنامهای حضور نداشتند.	اطلاعات چندساله گرفته شده از سطح ایالت از بیش از ۵۰ هزار دانشآموز کلاس نهم بررسی شد که فعالیتهای فوق برنامه، برنامه ورزشی و عادات دیگر و برخی نگرش دانشآموزان را شامل میشد.	هاریسون، گوپالا کریشنا۸ -۲۰۰۳ (ایالات متحده) عنوان: بررسی وضعیت رفتار و عادات زندگی و رابطهٔ آن با میزان مشارکت در برنامه ورزشی مدرسه	
ار تباط مثبت ولی ضعیفی بین آمادگی جسمانی و عملکرد تحصیلی بهدست آمد.	از بیش از ۶ هزار دانشآموز (پایه ۵، ۸ و ۱۱) پرسشنامهای در مورد رژیم غذایی، قد، وزن، نمرهها و آمادگی جسمانی با استفاده از گزارشهای مدرسه بهدست آوردند.	اوهسای کیم و همکاران۹ ۲۰۰۳- (کره جنوبی) عنوان:بررسی عملکرد تحصیلی کودکان کرهای و رابطه آن با رفتارهای تغذیهای و تحرک فیزیکی	
در مواردی که موفقیت در نمرات آزمونهای مهارتی خواندن و ریاضیات داشتند، نمرات موفق و بالایی در مهارت تعادلی نیز دیده می شد.	۱۲۲ دانش آموز (پایهٔ دوم تا چهارم در محدوده سنی ۱۰–۱۱) مورد بررسی قرار گرفتند. ۱۰ مهارت تعادل (بهعنوان مثال، تعادل راه رفتن، لی لی کردن یک پایی و) از کودکان براساس توانایی انجام از ۲۰ تا ۱۰ نمره گرفتند. از مقیاس مهارتهای پایهای آزمون آیوا۱۱ برای ریاضیات و خواندن نیز استفاده شد.	نایت، ریزتو۱۰–۱۹۹۳ (ایالات متحده آمریکا) عنوان: بررسی رابطه بین مهارتهای تعادلی و پیشرفت تحصیلی کودکان در کلاس دوم، سوم و چهارم	

جدول۱.مقالات تحقيقاتى در زمينة فعاليت بدنى وعملكر د تحصيلى دانش آموزان

نتايج مرتبط با عملكرد تحصيلى	شرح طرح تحقيق	عنوان و منبع
قبل از شروع برنامههای ورزش، تفاوت معناداری بین دو گروه از نظر مقیاسها وجود نداشت. پس از ۲۰ هفته، در گروههای هوازی نشان داد، بهطور قابل توجهی بر مفهوم خودپنداره و آمادگی جسمانی آمارها معنادار شدهاند. اما تفاوت قابل توجهی در مهارت حرکتی و عملکرد تحصیلی دیده نشد.	۵۴ پسر (سن ۲–۱۲) از یک مدرسه خصوصی بهصورت تصادفی انتخاب شدند و در برنامههای ورزشهای هوازی و یا برنامه ورزش ملایم بهمدت ۲۰ هفته بمطور مستمر قرار گرفتند. براساس مقیاس وکسلر ۱۳ ویژه کودکان ، هوش آنها را بهدست آورده تشخیص داده بودند. آزمون یادگیری تحصیلی آنها بیشتر از ۱/۵ انحراف استاندارد پایین تر از حد متوسط بود. برای بررسی پیشرفت تحصیلی قبل و پس از ۲۰ هفته مجدداً آزموده شدند. وضعیت مهارتهای حرکتی آنها نیز براساس آزمون (D–B)۱۴، اندازه گیریهای ساختار قامتی و خودپنداره نیز اندازه گیری شد.	مک ماهون، گراس۱۲ – ۱۹۸۷ (ایالات متحده) عنوان: بررسی اثرات جسمی و روانی ورزشهای هوازی در پسران مبتلابه ناتوانیهای یادگیری
فعالیتهای خارج از مدرسه در طول هفته یا تعطیلات آخر هفته نمرات آزمون نقاشی را تحت تأثیر قرار نمی داد. ۲۵ درصد کودکان، توانایی لازم در آزمون فعالیتهای بدنی را داشتند. البته فقط ۲۰ درصد از کل بچههایی که توانایی لازم در آمادگی تحصیلی را کسب کرده بودند، در آزمون تواناییهای حرکتی، که توجه و تمرکز بچهها را می طلبد، موفق شدند. بهنظر می رسد که کودکان با بالاترین فعالیت بدنی در کسب نمرات آزمون های حرکتی نیز موفقیت داشتند.	گزارش از پدر و مادر و معلم ۲۹۴ کودک شش ساله جمع آوری شده بود. همچنین با یک آزمون، توانایی حرکتی آنها نیز بررسی شد. آزمون نقاشی بهعنوان پیش بینی کننده آمادگی تحصیلی و رشد ذهنی و توانایی نیز مورد استفاده قرار گرفت.	اوجا، جورمیت۱۵ – ۲۰۰۲ (استونی) عنوان: تأثیر فعالیت فیزیکی و توانایی حرکتی بر آمادگی تحصیلی کودکان شش ساله
نمرات پیشرفت بالاتر از حد میانگین ملی در ابتدا وجود داشت. پیشرفت نمرات در کسانی که دریافت مداخله داشتند، رشد بیشتری دیده شد. صرف وقت بیشتر در آموزش تربیت بدنی، نهتنها اثرات منفی بر روی استاندارد پیشرفت و موفقیت تحصیلی نگذاشت، بلکه اثرات مطلوب بر ۴ از ۸ استاندارد تحصیلی مشاهده شد. در افرادی که مداخلات آموزش تربیت بدنی داشتند، تجربههای کمتری از کاهش نمرات آزمونها در سه سال در مقایسه با گروه کنترل مشاهده شد. تنها ۱ از ۸ خرده آزمون در گروه کنترل، بیش از گروهی که دریافت آموزش تربیت بدنی داشتند، بالاتر دیده شد.	دانش آموزان در هفت مدرسهٔ برخوردار در یک منطقه، مورد بررسی قرار گرفتند. از این میان از پایهٔ چهارم تا ششم، دو مدرسه با استفاده از متخصص ورزشی تحت برنامههای فعالیت ورزشی مشخص قرار گرفتند. به معلمان دو مدرسه دیگر ارائه آموزش برای یک فعالیت منظم ورزشی داده شد. یک مدرسه دیگر بهعنوان شاهد بود که در آن معلمان تدریس فعالیت خود را طبق معمول اداره می کردند. اندازه گیری پیشرفت تحصیلی دانش آموزان از آزمون موفقیت متروپولیتن ۱۸ مورد استفاده قرار گرفت.	سالیس و همکاران۱۷– ۱۹۹۹ (ایالات متحده) عنوان: تأثیر آموزش سلامت و تربیتبدنی بر پیشرفت تحصیلی
گرچه ورزش در حد متوسط به بالا در ارتباط با کاهش ابتلا به افسردگی همخوانی داشت، ولی ورزش در حد کم، متوسط، بالا با سطح معدل دانش آموزان هیچ همبستگی نداشت.	به ۸۹ دانش آموز سال آخر مدرسه پرسش نامهای داده شد، که شامل عادات ورزشی، عملکرد تحصیلی، و دیگر سؤالات بود. سه سطح ورزش نیز براساس پاسخ ها بهصورت پایین (۲ ساعت در هفته یا کمتر)، متوسط (۳–۶ ساعت در هفته)، و بالا (۷ ساعت در هفته) تعیین شد. معدل گروه محاسبه، و براساس آن ارزیابی دانش آموزان انجام شد.	ساندرز و همکاران۱۹–۲۰۰۰ (ایالاتمتحده) عنوان: مداخله متوسط ورزش در نوجوانان در کاهش افسردگی
قبل از مداخله مشاهده شد، دانش آموزان در پایههای اول بهطور قابل توجهی در گروه آزمون ضعیف تر از گروه کنترل بودند. در پایههای ۲ تا ۶، آزمون بهطور قابل توجهی در درس ریاضی بهتر از گروه کنترل بود. اما بهطور کلی در دو گروه وضع ضعیف تری در عملکرد زبان و هوش مشاهده میشد. بعد از مداخلات، بهرهمندی دختران در تمام موارد فوق بیش از پسران بود. نتایج دو گروه مطالعه نشان داد که پیشرفت برنامهٔ تحصیلی را نمی توان فقط از فعالیت بدنی، انتظار داشت، ولی به ازای هر واحد از زمان در کلاس می توان انتظار افزایش نرخ بهبود یادگیری تحصیلی را داشت.	گروه اول: ۵۴۶ دانش آموز از پایهٔ اول تا ششم از دو مدرسه با مداخله ۱ ساعت در روز فعالیت بدنی و انتخاب گروه کنترل از کلاسهای همان مدرسه انجام شد. برنامه درسی آنها در شرایطی بود که ۱۴ درصد آموزشهای تحصیلی طبق نظر معلمان، جلوتر از برنامه زمانی مدرسه بود. گروه دوم: نیمی از هر روز مدرسه به فعالیتهای فیزیکی اختصاص داده شد، با ۲۶ درصد کمتر در پیشرفت برنامه آموزشی.	شیرد۲۰– ۱۹۹۶ (کانادا، فرانسه) عنوان: بررسی میزان همبستگی فعالیتبدنی و عملکرد تحصیلی

خلاصهاى ازنتايج

۱. بهنظر میرسد دقت و تمرکز کودکان و نوجوانانی که از نظر جسمی فعال هستند، مطلوب است، اما بهبود یا ارتقای این سطح، صرفاً با تمرکز بر تحرک بدنی در راستای پیشرفت تحصیلی کافی نیست.

۲. اگر چه ممکن است پیشرفت تحصیلی یا بهبود آن بهدلیل برنامههای فعالیتبدنی، رخ داده باشد، ولی نرخ بهبود یادگیری به ازای زمان یا واحد آموزش اثر گذاری دارد. برای بررسی متغیر زمان اختصاص داده شده به فعالیتبدنی و تأثیر آن در پیشرفت تحصیلی یا اثربخشی آن نسبت به دروس مختلف، به ارزیابی بیشتری نیاز است.

۳. تحقیقات بهوضوح نشان میدهد که برای رسیدن به منافع بیشتر از اثر فعالیت بنی بر عملکرد تحصیلی، باید به برنامه ریزی دقیق زمانی برای حصول نتیجه اهمیت داده شود. در بزرگسالان، مطالعات متعدد نشان داده که تأثیر ورزش بر حیطه های شاختی، بهویژه اجرای برنامه ها و طرحهای کوتاه مدت، بی اهمیت و بی تأثیر بوده است. بی شک، اکثر افراد از ورزش در دراز مدت برای منافع جسمی و سلامتی، بیشتر از توانایی های شناختی سود می برند.

۴. یک مطالعه نشان داد که تفاوت معناداری در عملکرد تحصیلی کودکان ناتوان یادگیری با شرکت در یک برنامه ورزشی هوازی که در مدرسه اجرا می شود، ایجاد شده است. برای دسترسی این گروه کودکان به وسایل و تجهیزات ورزشی در برنامههای تربیتبدنی، به مدارس خاص و مجهز احتیاج است.

۵. یقیناً روشهای دیگر در کنار فعالیتبدنی این امکان را بهوجود میآورد تا دانشآموزان از مزایای آن در پیشرفت تحصیلی بهره ببرند. زمانی که گروه زیادی از دانشآموزان مورد مطالعه واقع میشوند، یا هنگامی که برنامههای فعالیتبدنی هوازی مناسب و هدفمندی در مدارس ارائه میشود و یا هنگامی که گذشت زمان این رفتارها را در زندگی کودکان و نوجوانان به تجربه تبدیل می کند، میتوان آنها را مطالعه و شناسایی نمود. حمایت از ورزش دانشآموزان دختر، آموزش معلمان، استفاده از معلمان متخصص، مشارکت پدر و مادرها و... نقاط مثبتی در کنار توسعه آموزش تربیتبدنی خواهد بود.

نتيجهگيرى

نقـش فعالیتبدنـی در ارتقای سـلامت عمومی کودکان سنین مدرسه بهخوبی شناخته شـده است. فعالیتهای بدنی به توسعه مهارتهای اجتماعی، بهبود بهداشت روانی و کاهش رفتارهای مخاطره آمیز آنها کمک می کند. تعداد نسبتاً اندکی از مطالعات به بررسی رابطه بین فعالیت بدنی و عملکرد تحصیلی پرداختهاند و ضرورت دارد تا تحقیقات بیشتری توسط محققان از اثر فعالیت جسمانی بر درک بهتر و بهبود عملکردی آنها در

مدرسه انجام شود. لاجرم، توجه مسئولان به چالش محدودیت زمانی و آموزشهای تربیتبدنی در مدارس، مسئله بسیار مهمی است. همچنین اگر آموزشهای تربیتبدنی بهصورت کیفی و هدفمند اجرا شود، علاوه بر ایجاد تأثیرات بسیار عمیق در عملکرد تحصیلی و شناخت دانشآموز، یادگیری همیشگی برای اتخاذ رفتارهای سالم در پی خواهد داشت.

پی نوشت ها I. Howard Taras, MD, Professor, School of Medicine, (htaras@ucsd. edu), Division of Community Pediatrics, University of California-"Physical Activity and Student performance at School". Journal of School Health August 2005, Vol. 75,No. 6" 2.Caterino MC: Polak ED.

- 3.Woodcock- Johnson Test of Concentration
- 4. Daley AJ, Ryan J
- 5. Dexter T
- 6. Field T, Diego M, Sanders CE
- 7. Fisher M, Juszc zak L, Friedman SB
- 8. Harrison PA, Gopalakrishnan.N.
- 9. Oh SY Kim WK, Jang YA, Won HS, Lee HS, Kim SH.
- 10. Knight D, Rizzuto T.
- 11. Iowa Test of Basic Skills
- 12. MacMahon JR, Gross RT
- 13.Wechsler Intelligence Scale for Children- Revised (WISC-R)
- 14. The Bruininks- Oseretsly Test of Motor Proficiency
- 15. Oja L, Jurimae T.
- 16. Raviv S, Low M
- 17. Sallis JF, Mckenzie TL, Kolody B, Lewis M, Marshall S, Rosengard P.
- 18. Metropolitan Achievement Test
- 19. Sanders CE, Field TM, Diego M, Kaplan M.

20. Shephard RJ.

1. Fleshner M. Exercise and neuroendocrine regulation of antibody production: protective effect of physical activity on stress-induced suppression of the specific antibody response. Int J Sports Med. 2000; 21(suppl 1):S14-S19.

منابع

2. Morgan WP. Physical activity, fitness, and depression. In: Bouchard C, Shephard RJ, Stephens T, eds. Physical Activity, Fitness, and Health:

International Proceedings and Consensus Statement. Champaign, Ill: Human Kinetics Publishers; 1994:851-867.

3. Brown DR, Blanton CJ. Physical activity, sports participation, and suicidal behavior among college students. Med Sci Sports Exerc.2002;34:1087-096.

4. Patel DR, Luckstead EF. Sport participation, risk taking, and health risk behaviors. Adolesc Med. 2000;11:141-155.

5. Burgeson CR, Wechsler H, Brener ND, Young JC, Spain CG. Physical education and activity: results from the School Health Policies and Programs Study 2000. J Sch Health. 2001;71(7):279-293.

6. National Association for Sport and Physical Education. Moving into the Future: National Standards for Physical Education. 2nd ed.Columbus, OH: McGraw-Hill; 2004.

7. US Dept of Health and Human Services. Healthy People 2010. 2nd ed. Washington, DC: US Dept of Health and Human Services;2000.

8. Etnier JL, Salazar W, Landers DM, Petruzzello SJ, Han M, Nowell P.The influence of physical fitness and exercise upon cognitive functioning: a meta-analysis. J Sport Exerc. 1997;19:249-277.

9. Crist RW. The Effects of Aerobic Exercise and Free-Play Time on the Self-Concept and Classroom Performance of Sixth-Grade Students

[dissertation]. Lexington, Ky: University of Kentucky; 1994.

